

Cyflo 1.
7. januara.

Bomhaj Bóh!

Lětnik 16.
1906.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Šerške njedželske žopjena.

Wudawa šo kōždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščezćeni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela po šjoch kralach. Bialu 122.

We šwjatym šczenju denšniščeje njedžele widžimy šwjedžeński cžah do Jerusalma, do šwjateho měšta na rōcžny cžah. Mjes puczonarjami je tež dwanaćelětný Jesuř se šwojimaj starschinaj. W Jerusalemje šhubitaj šwojeho šyna a hdyž staj jōh š tyščnej bolosću pytałoj, jeho namašastaj w templu sedžo šrijedža mjes wuczerjami, šo wōn jich pošluchasche i jich woprašchomasche. Na porokowaze šłowa šwojeje maczerje pał wōn džesche: „Šhto je, šo staj nje pytałoj? Njewěštaj, šo ja byčž mam w tym, šhtož mojeho šwōtza je?“

Tuto šłowo Jesuřa, toprěnje, kotrež je nam ššhowane š jeho žiwjenja, njewěsta nam jenož, kajke stejisčezō mējesche Jesuř š žiwemu Bōhu, ale tež wažnosć, kotruž mējesche Jerusalem ša kōžde Šsraelište džezō. To bēšche šwjate město a templ město hnadneje pschitomosćze Bōžeje. Jerusalem bēšche to město ich žedženja; parowacž dyrbječž rjanych Bōžich šlužbow bēšche ša pobožneho Šsraelitu hōrka šchtrafa Bōža. Jako lud Bōži w zusbje dyrbješche pschewacž, šo wscha šrudoba wuprajomasche we hnujazych šyntach hōržeho žedženja po Jerusalemje. Teho dla hižom kral Dabit špěwa (Psalm 27, 4): „Wō jene ja prošchu teho Šnješa, to bych rad mēł: šo bych mohł w Šnješowym domje wostacž šwoje žive dny, te rjane Bōže šlužby wohladacž a jeho templ wopytacž“ — a cži, kiž šedžachu w babylonštim jaštwe, škoržachu: „Šeli šo ja tebje šapomnju, Jerusalemje, dha njeh budže šapomnjene mojeje

prawizy.“ Wyštanje luda žanych mjesow njesnajesche, hdyž bē jemu dowolene, cžahnyčž do stareje domišny, a psalmišta šhwali to wješele, kotrež je jemu dowolnosćž, do Jerusalema, do Bōžeho doma hičž, pschihotowala se šłowami: „Ša šwješelam šo teho, šchtož mi rēczane je, šo pōndžemy do Bōžeho doma a šo našche nohi štačž budža w twojich wrotach, Jerusalem.“

Kak wjele bohatsche šmy my džezči noweho šłuba. Nam hnadna pschitomosćž Bōža njeje šwajana na wēšte město. Našch Šbōžnik je prajil: „Šdžež dwaj abo tšjo šhromadženi šu we mojim mjenje, tam šym ja šrijedža mjes nimi“ a pschezo šašo šmemy šhonicž jeho šlubjenje: „Ša šym pola wař wschitke dny hacž do škōncženja šwēta.“ Wšchudžom, hdyž štyšne wutrobny jeho pytaju, chze šo wōn jim namašacž dacž. Žyly šwēt, hdyžkuliz wērijazy modlerjo bydla, je templ teho Šnješa.

A tola, nimamy tež jene město, wōšebje jemu šwjecžene, hdyžž kōždžicžku šbōžnu njedželu jeho hnadnu blisťosćž šacžuwamy a šhonomy, šo Bōh wopory našchich modlitwow we hnadže pschijima, našch Bōži dom? Šo cžezkim džele wschēdnych dnjow tu našch Šnješ nař štrowi. Šdyž lēto wot lēta wschodobrocžiwý Bōh nam tudy nješhabłaze wērnosćze wēczneho šboža pschipowjedacž dawa, prajče, nješmemy wysťacž, šo mamy tež Jerusalem, hdyžž šwjatý Bōh šo nam pschezo šašo šjewjuje w šwojej nješkōncžnej lubosćzi? Njedyrbimy pschi wschēdnyh džele a we hōrju žiwjenja na njedželski džēń šo wješeljo wysťacž: „Ša šwješeljo šo teho, šo pōndžemy do Bōžeho doma a

so nasche nohi stacž budža w twojich wrotach." Duž chzemy pał tež s dźakownosću wužimacž, sčtož Bóh nam spožczi. Sčtož je ras šwjate, sbóžne wješele sacžuwał, kotrež je nutrny kemschikhód jemu wobradžik, sčtož wě, tak wón srudobu šwjeczi a sbože pschekrašnja, tón hinaf njemóže, hač pschezo sašo šwoje kroczele sčozicž do Božeho domu, s dźakom hnuty, so njetrjeba wjazny w czémnosći a scženu šmjercze šedžicž, ale so je staw Božeho luda.

A w Božim domje je rum sa wschitkich. Tu šedži sbožowny pola srudneho, tu wupłakuja spróžni a wobczěženi šwoju srudobu a tu dźakuje šo sbožowny sa wješele s Božeje rufi. Bože hnadne šlónčžo šo tudy sa wschitkich šweczi. Tu dyrbi šo šhubicž hidženje a šawiscž, šwada a roškora, tu dyrbja njepscheczjeljo nawuknyčž šo lubowacž a jedyn sa druheho šo modlicž. Haj, nasche Jerusalem, našch Boži dom je natwarjeny, so by město bylo, hdžezž šo šhromadža, so by šo předomawo ludu Israelskemu a šo dźakowawo šnješowemu mjenu, šo jemu dźakowawo sa wschitku šhonjenu dživnu pomoz, sa wschitku šwěrnošcž, sa wschitke wopokasane dolhocžafanje, haj tež sa wschitke powucženje jeho lubošcže. D pójmy do Božeho doma a modlmy šo tež sa njón a w nim. Prošycž chzemy wo to, so by bohajošcž a ponižnosć, wěra a šwěra nascheho luda šhwalba a czescž byla. Čzaš je šty, njepscheczelow je wjele, tyč, kiž wopušcžuja nasche šhromadžisny, je došcž. Drje wěmy, zyrkej šnješowa je twjerdže šaložena, so tež helste wrota ju powalicž njemóža, ale wo nasche a naschich bratrow sbože šo jedna. Sčtož Bože hnadne kubla šazpiva, šo šam wo Bože žohnowanje pschinješe. A teho dla chzemy šo modlicž, to budž našch džak sa wschitke žohnowanje, wot Boha tu dostate. Haj, chzemy Boha prošycž we wschej ponižnosći a s doměrjenjom, so by we naš šdzeržak lubošcž s našchemu Jerusalemu, s městu Božemu, a so by tyč, kiž šo wot njeho šdalenj dzerža, wróczo wjedł w pošucže, we wěrje. Wty njechamy wustacž, wabicž: Sčtož je mješ wami jeho luda, njech czehnje horje do Jerusalema, so bychmy wschitny pošledni sbóžny wottynjeny kónž dozpili a pschischi s horje Sionskej a s městu žiweho Boha, s nješeskemu Jerusalemu a s šhromadžisnje wjele tawšynt jandželow a s šhromadžisnje přenichnarodženyč, kotšiz šu w nješesbach napišani, a s Bohu, šřednikkej wschitkich, a s ducham dokonjaných prawých, a s šřednikkej noweho šakonja, s Jesušu (Hebr. 12, 22.)

Šamjen.

Nascha „rosomna Boža šlužba“.

(Romšf. 12, 1—6.)

Šlób (374): Wěst je šo tón džen dokonjal —.

Bóh dał je nam šo w šhrystužu,
So Bože džeczi šmy! —
Duž podawajmy s woporu
Šom' šwoje wutrobny!

Sšo jemu šwjecžmy dźakownje,
Kiž jeho džeczi šmy,
So czělo wopor živy je
A Bohu špodobny.

Šo Boža šlužba rosomna
Budž nascha kóždy čzaš;
Njech šmilnosć Boža wobnowja
A wušwjecžuje naš! —

Šo waschynu šwěta njecžimny
Wty runym na nihdy,
Sšo wobnowjejo pscheměimny,
So w myšli nowi šmy!

Tak rošesnawacž wutnjemy,
Sčto Boža wola je;
So šamer dobry, špodobny
A dokonjany chze.

A s ponižnosću pschmy šo,
Kaž nam šo pschisčluscha!
Do kralestwa džě šwojeho
Bóh wěrje šastup da.

Kaž stawow w czěle vjele je,
Šich džělo wschelate,
Tak w šhrystužu šmy psches jene;
W nim czělo jene je!

Tež dary wschelle wudžela
Šam šlowa nješeska,
So šlužba Bohu špodobna
Běh našch je žiwjenja.

Šlej, wopor Bohu šwjaty šmy
Psches šmilnosć šnješowu! —
Duž ako Boži mješny
Šom' šlužmy s radošcžu! —

U.

Šiz Božeho šlowa.

Šan Šauser běšče s Šessenskej a šlužesche w Amsterdamje pola woješkeho generala. Wschitko, sčtož mješesche porucžene wot šwojeho šnješa, wobštara ierje w domje a w hróžji, a jeho šnješ bē s nim špokojom; pschetž wón bē šhlyny, špěšchny a šhibicžimny mlody człowjek. Ale hdžž bē šwoje džělo dokonjal, njemješesche žadny lubšchi blak s šydanji, hač w korečmje sa blidom; a nješnajesche žane rješesche šabawenje, hač hracže s kartami; a njebē jemu ničžo lubšche hač pič a wscho, sčtož s wopisčtwu šluscha.

Tak dolho hač Šan w Amsterdamje šlužesche, dawasche šebi pola šhudeje žony šwoje šchay pločacž, hdžezž je šam kóždu šobotu noschesche a kotraž jemu pločnje a platanje jara tunjo a s temu tež jara dušchnje wobštara. Šusto, hdžž wón s tej šhudej žonzy pschiindže, namaka pola njeje kž druhich ludži, kotšiz šo šhromadže wo Božim šlowje roščezžowachu, tež šhěrlušche špěwachu a šo modlachu. Druhdy dyrbjesche Šan pola njeje nělotre mješschiny počžafacž, bēchu-li runje w špwanju; a wón štupi šo potom še šhachlam a na to pošluchasch, sčtož czi špěwachu abo rēcžachu, šywašche pał šusto pschi tym, rěšdajiwšchi huby. Wón bē dobroczimny došcž, so njewrěškasche, hdžž ta žónka bōrny nještanj a jeho šmolom njewobštara. Šunu pschiindže tež šobotu je šwojimi šchatami a namaka wjazny ludž šhromadženyč hač hewak. A czi mješachu tak nusne rēcžecž, so ničto njepytny, hdžž Šan do šstwy štupi. Wón pschi šhachlach štejo pošluchasche, wo cžim šo rēcži, a šhlyšchi, so wo nowym předarju rēcža, kiž budže jutšje w zyrkwi šw. Šetra pruhu předomacž. Haj, praji jedyn, jutšje budže M. Šökler předomacž. M. Šökler bē předač na wšy, njedaloko Amsterdamu. A czi ludžo bēchu tak wješeli, so budže M. Šökler pola nich jutšje pruhu předomacž, so w šwojim wješelu ničžo druhe njewidžachu a nješhlyšchachu, a šawdawachu šebi ruzny a džachu: budže-li Bóh luby šnješ jutšje čłowške wutrobny wobrocžicž a tak wješcž, so budže M. Šökler sa našeho duchowněho wótza wušwoleny, dha chzu ja tak a tak wjele šhudym dacž, a ja tak wjele, a ja tak wjele; a ta šhuda plōčnicža prajesche: ja dam dwaj šchěšnafaj.

Šan šo džiwasche, jako šle šhlyšchesche. Pschetož žywa šchescžijanška wěra, darniwa lubošcž a wješele nad šnješom pola šhudnyč wěrjaznyč šchescžijanow na džwunu mōž w šebi, tak so njewěrnj na to šedžbujja a šo džawaja. Njewěra, kiž w šwojej šhudobje wo žaneho Šbōžnika njerōžji a tež žaneho Boha nješnajje, njeje ženje tak šhlyna, so by wona šeno šama sa šo šwoje šamozenje a šwoju žiwnosć wudala a šrowošcž a žiwjenje s woporej pschinješla. Šchescžijanška lubošcž pał to wschitko rada woprjuje, hdžž šo wo to džěla, dušche sa Bož: kralestwo kōžicž; to je wona pschezo cžinila a cžini to hšchcže. A tajša darniwa lubošcž budži džiwanje pola šwětných džeczi; Šan šo teho dla tež džiwasche. „Sčto dha ta šhupa žona chze, so chze dwaj šchěšnafaj dacž, jeli so budža M. Šöklerja jutšje sa džhowneho wušwolicž? Šo je wjazny, hač mōže wona sa dwaj wěžazaj we šwojim domje pschi šwojich džecžatlach nalutowacž.“ Tak myšlesche wón a džesche pschi šebi: na tuteho M. Šöklerja ch u jutšje tež pošluchacž hčž.

hižom w jara starym czaſu ſaložene. Woni bėchu potajkim prėni ratarjo w krajach, kotrež my nėtko wobhydłamy. Zenož tehdy, hdyž bėchu wot ſwojich njeprſcheczelow k temu nuſowani, a hdyž bė jich kraj, jich ſwobodnoſcė abo stara wėra w ſtraſche, czechnichu na wójnu a wopofaſachu ſo w nej jako khrobli a njebojaſni bėdžerjo. Khwalbu, kotruž ma naſch lud hiſchcze nėtko, ſo je pobožny lud, mjeſeche teſ hižom w starym czaſu, a hacž runje bė tehdom Eserbow wėra knicžomna a pſchibójska, dha džeržachu tola kručze na nej. S wulkej ponižnoſcju czeſcžachu ſwojich pſchibohow a pſchibójskich mjeſchnikow, a ſwjate bėchu jim te mjeſna, na kotrychž jich pſchibohojó ſtejachu. We wſchėdnyh žiwjenja bėchu radži wjeſeli. Schtož jich domjaze žiwjenje nastupa, dha ſo to khwali, ſo mandželſtvo ſa ſwjate džeržachu, a ſo njebė móžno, pola nich mandželſku njeſwėrnocju a kurwaſtvo taſ lohžy namaſacž. Dale je ſnate, ſo bėchu woni hoſpodliwi a ſmilni pſchecžiwio khudym, a kaž hiſchcze nėtko žadyn khudy taſ lohko ſerbski dom bjes krjeńcži khłėba nje-wopuſchcži, taſ njedawachu teſ tamni Eserbjo khudyh a pomozypotrzebnych njewobdarjennyh wotſal hicž. Teſ njebėchu pola nich žane ſkóržby na paduchſtvo ſklyſchecž. So paſ bė pſchi wſchitkich tajkich dobrych pocžinkach pola naſchich starych wótžow teſ to a tamne nadeńcž, ſchtož je w ſwėtle ſwjateho piſma hroſnoſcė a hrėch, nad tym ſo dživacž njemóžemy, pſchetož hdyž Khryſtuſ njeje, tam je cžėmnoſcė, a tam je teſ wſchitka cžłowſka prawdoſcė jeno kaž hroſna ſ krwu wopanzana draſta (Jeſ. 14, 6.).

Pėkna Hertka pola ſtareje Wórsche.

Mapiſkaſ Račlowž.

„Schto chze ſtarej khorej Wórschi jeje Bože džecžo donjeſcž?“ taſ ſo macž praſchecze a pohlada ſ miłym wóčkom na ſwoje luboſne džecžata, kotrež ſo runje wjeſelachu nad wſchėm rjanocžemi Božeho džecžoweho dara. A hiſchcze bratsikaj njebėſhtaj doſklyſchaloj macžerne ſłowo, bė hižo mała Hertka wotajiwſchi ſwojich hrajkow ſo cžoplu khutu woblekla. Macž da ji polny korbiſ, rjełnywſchi: „To daj ſtaruſchžy Wórschi a poſtroiw ju wot naſ; a prawje pėkna budž!“ „Sawėſcze, luba macžerka!“ ſpėſchnje Hertka ſlubi a bėžecze ſmužicze won, ſhmnemu wėtrej napſchecžo. Tón wſchaf ji klubu cžinjecze, wėjo ji lodowy ſnėh do woczow — a wczipny ſ kóždej džerku do korbiſa kufaſche. Hertka paſ ſo wo to njeſtarajo ſpėſchnje dale ſtupaſche. Pſchi ſebi taſle myſlecze: Lube Jeſuſ-džecžatko je ſa mnje telko pſchinjeſko; cžehodla njedyrbjała jemu teſ ja mały wopor pſchinjeſcž. — Taſ bė ſ myſlemi pſchi małym Jeſuſku a bórſy dónžje ſtaruſchžy Wórschi — w poſlednej, najkhudſchej khėžžy bydleſche.

Kaſ ſo ſmorſchcžene woblicžo ſtareje žónki roſjaſni w džaſnej radoſcži, hdyž Hertka do niſkeje ſtwicžki ſaſtupi a ſ wjeſekej wutrobu pſchepoda luboſcže dar; a hdyž taſ lubje, taſ pobožnje powjedacze wo Božim džecžu, wo kraſnym jeho ſchtomje a wo rjanym Božim narodže, kotryž bė w žyrkwi ſeſtajany. Hdyž Hertka dom Boži naſpomni, ſtaruſchka ſrudnje ſdychnywſchi rjełny: „D kaſ ſbožowne ſy ty, džecžo; ſmėſch dže ſo k ſwojemu lubemu Ebožnikoj w jeho domje modlicž; ach, kaſ to boli moju duſchu, hdyž ſklyſchu kėmſchi ſwonicž, taſ wótije a ſwjatocžnje, a ſtare khore cžėto njemóže poſkuchacž a hicž do žyrkwi, tam Bohu ſo modlicž; haj, a ſamo cžitacž njemóžu wjazy ſwjate piſmo, hdyž wóčžy mi ſłabnjeſchtej.“

A dobra Hertka! Wulke ſklyſy ſo ji wulinychu po cžėrwjenymaj licžkomaj! tola hnydom ſo ſaſo woblicžo roſjaſni — bė dže jej kraſna myſlicžka pſchicžla. —

„Chžu Wam nėſchto cžitacž, luba ſtara Wórscha,“ Hertka wjeſela ſawoła, a w ſłoku dobėža po modleſke knihi. A wótije a jaſnje ſapocža cžitacž hodowne ſwjate ſczenje.

Kaſ wulkotne, kaſ polne troſchta je tola ſłowo Bože Wſchitku ſwoju bolocž khora ſabywaſche, a teſ Hertžyna wutroba bė taſ ſbožowna, hdyž jeje cžiſta njewinowata hubicžka woſjewjeſche jandželow ſwjaty poſtrow: „Mėr na ſemi a cžłowjekam dobre ſpodobanje.“

Wutrobne „Saplacž Wóh luby Knjes“ malej holcžžy hronjeſche ſtaruſchka — wulku, wulku radoſcž bė ji pſchihotowala. Wjeſela ſo Hertka na domojpucž hotowaſche. A ſaſo ji wėtſkež hólžy k lubu hromady ſnėha mjetachu do woczow, ale wona na to nje-kežbowaſche — bė dže cžiſta wutrobicžka pſchepolna ſbožnoſcže a tamneho ſłódkeho mėra, kotryž dawa Jeſuſ wſchitkim tym, kotriž ſu dobreje wole. —

A bratsikaj doma paſ bėſchtaj ſrudnaj, hdyž bė ſ najrjeńſchich hrajkow hižo nėſchto ſkónžowane. Hertka paſ k lubej macžeržy pſchicžtupi a wjeſela ji do wucha ſchufny: „D luba macži, tyſaz krocž ſo cži džaſuju ſa tajku hodownu radoſcž!“ — — —

A wy, lube ſerbske džecži, kotrež tuto kópieno cžitacže, ſchto wy k temu mėnicze, njeje to pėkne džecžo, ta luba Hertka? Ta je ſo Jeſuſkej ſawėſcže ſpodobala. — Budžcže teſ wy pėkne, duſchne džecži, kotrež kóždemu rady wjeſele ſcžinja. Bože džecžo teſ na waſ rady ſhladuje.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Erudna powjeſcž džecze ſańdženy tydžeń pſches naſchu ſerbsku Lužizu. Wyſokodoſtojni knjes biſkop Luſcžanſki w Budyſchinje je ſchtwórk w nozy wot Božeje rucžki ſajaty wumrjel. S kaſholſkimi Eserbami žaruje naſch žyly ſerbski lud, dolež bėſche wón ſerbski wótčinz, kotryž je teſ dolhe lėta Macžizu Eserbku jako pſchedbnda wozit a mjeſeche ſtajnje ſahorjenu wutrobu ſa ſwój ſerbski lud. Po dolhim pſchetorhjenju bu w nim ſaſo Eserb jako biſkop pomjenowany. Čžim bóle je wobžarowacž, ſo bėſche jeho duſchompasnyſke ſkutkowanje taſ kótke w tym wažnym duchownym powołanju.

— Žyrkwinſte powjeſcže ſ Raſecžanſteje woſady ſ lėta 1905. Spowjednyh je bylo 4576, 3716 Eserbow, 779 Nėmžow, do žyła 109 wjazy hacž 1904. Pačžerſkich džecži bėſche 71. Narodow bėſche 78, 18 mjenje hacž prjedawſche lėto. Mjes nimi bėſche 1 por dwójnikow, 2 mormonarodženej a 11 njemandželſkich. Wėrowalo a pſchpowjedalo je ſo 36 porow. Semrjelo je 74, to je 26 wjazy hacž w lėcže 1904. Woſebje mjes dorocženyymi je ſmjercž bohate žně džeržala. Hižom nowe lėto wumrje wobdler w Raſecžach žyly nable wot Božeje rucžki ſajaty. Džecži w prėnim lėcže je jich mało wumrjelo. Mjes ſemrjetymi ſtaj teſ nan a ſyn ſ Sitka, kotrajž pſchi wohnjomym njeſbožu w Abdolſhėcže žiwjenje ſhubiſchtaj a ſtaj w jentym rowje ſwój wotpocžinſk namałoj.

— Čži, kiž ſu ſo pſchi ſbėžtarſkich njemėrach w Draždžanach wobdžėlili, ſu krute khoſtanje doſtali. Jedyn doſta 3 lėta a drugi 1/2 lėta jaſtwa. To je teſ ſacžihcž cžiniło na tych, kiž rad herekuj. W nozy k nowemu lėtu teho dla w Draždžanach ſmėrom woſta.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale teſ we wſchėch pſchewdawacnjach „Eserb. Nowin“ na wſbach a w Budyſchinje doſtacž. Na ſchtwórcž lėta placži wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pſchedawaju.